

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту соціального захисту населення Полтавської обласної державної адміністрації, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад Полтавської області, Головного управління Національної поліції України в Полтавській області та Відділу протидії кіберзлочинам в Полтавській області Департаменту кіберполіції Національної поліції України щодо зменшення рівня дитячої смертності внаслідок самогубств, вчинених під впливом шкідливого вмісту мережі Інтернет та проявів булінгу і сексуального насилля в кіберпросторі, а також підвищення рівня кібербезпеки дітей в мережі Інтернет

Керуючись частиною 2 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», частиною 2 статті 2, пунктом 5 частини 2 статті 19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», статтями 4 та 5 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», з метою зменшення рівня дитячої смертності внаслідок самогубств, вчинених під впливом шкідливого вмісту мережі Інтернет та проявів булінгу і сексуального насилля в кіберпросторі, а також підвищення рівня кібербезпеки дітей в мережі Інтернет,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

1. Прийняти Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту соціального захисту населення Полтавської обласної державної адміністрації, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад Полтавської області, Головного управління Національної поліції України в Полтавській обласні та Відділу протидії кіберзлочинам в Полтавській області Департаменту кіберполіції Національної поліції України щодо зменшення рівня дитячої смертності внаслідок самогубств, вчинених під впливом шкідливого вмісту мережі Інтернет та проявів булінгу і сексуального насилля в кіберпросторі, а також підвищення рівня кібербезпеки дітей в мережі Інтернет, що додається на 4 аркушах.

2. Надіслати Звернення на адреси Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту соціального захисту населення Полтавської обласної державної адміністрації, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад

Полтавської області, Головного управління Національної поліції України в Полтавській обласні та Відділу протидії кіберзлочинам в Полтавській області Департаменту кіберполіції Національної поліції України.

**ГОЛОВА
ОБЛАСНОЇ РАДИ**

О. БІЛЕНЬКИЙ

ЗВЕРНЕННЯ

депутатів Полтавської обласної ради до Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту соціального захисту населення Полтавської обласної державної адміністрації, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад Полтавської області, Головного управління Національної поліції України в Полтавській області та Відділу протидії кіберзлочинам в Полтавській області Департаменту кіберполіції Національної поліції України щодо зменшення рівня дитячої смертності внаслідок самогубств, вчинених під впливом шкідливого вмісту мережі Інтернет та проявів булінгу і сексуального насилля в кіберпросторі, а також підвищення рівня кібербезпеки дітей в мережі Інтернет

Протягом останніх трьох тижнів Україною прокотилася хвиля дитячих самогубств. Як зазначив Уповноважений з прав дитини **Микола Кулеба** є підстави вважати, що дитячі самогубства пов'язані з небезпечними «іграми» в мережі Інтернет.

Проблема дитячих суїцидів не нова. Щороку в Україні фіксують більше ста таких випадків. Проте, останнім часом в соціальних мережах почастишали випадки закликів до небезпечних ігор для дітей. Багато підлітків вже постраждало від суворих умов гри, челенджів та відео, які вони переглядають. Причиною такого зростання називають активізацію так званих «груп смерті», на кшталт «Синього кита».

За даними МОЗ України, що ґрунтуються на висновках міжнародного дослідницького проєкту ESPAD, у 2019 році лише 6,7% опитаних підлітків в Україні не користувались соціальними мережам. Майже 45% підлітків проводять у соціальних мережах до 3 годин на день, а ще приблизно 50% – 4 та більше годин.

Водночас, суттєву загрозу для життя, здоров'я, розвитку та безпеки дітей становлять не лише шкідливі і небезпечні інформаційні матеріали веб-сайтів та групи в соціальних мережах, вміст чи учасники яких можуть схилити дітей до вчинення суїцидів, а також і прояви булінгу та сексуального насилля в мережі Інтернет. До таких проявів фахівці відносять так звані:

Кібербулінг – це цькування із застосуванням цифрових технологій, що може відбуватися в соціальних мережах, платформах обміну повідомленнями (месенджерах), ігрових платформах і мобільних телефонах, зокрема через: поширення брехні чи розміщення фотографій, які компрометують когось у соціальних мережах; повідомлення чи погрози, які ображають когось або можуть завдати комусь шкоди.

Секстинг – це надсилання інтимних фото чи відео з використанням сучасних засобів зв'язку, як знайомим, так і не знайомим їм у реальному житті людям. Матеріали подібних переписок можуть бути оприлюднені, що часто призводить до кібербулінгу та цькувань дитини у школі.

Кібергрумінг — це процес комунікації із дитиною в Інтернеті, під час якого злочинці налагоджують довірливі стосунки з дитиною з метою

сексуального насильства над нею у реальному житті чи онлайн. Вони можуть змушувати дітей виконувати певні сексуальні дії перед камерою, прикидатися однолітками дитини, пропонувати роботу моделлю, дарувати подарунки тощо.

Сексторшен – налагодження довірливих стосунків із дитиною в Інтернеті з метою отримання приватних матеріалів, шантажування та вимагання додаткових матеріалів або грошей.

Ми, депутати Полтавської обласної ради, глибоко стурбовані ситуацією, що склалася навколо вказаних вище явищ, які становлять значну загрозу не лише розвитку, а і здоров'ю та життю дітей, зокрема і на території Полтавської області. Вважаємо, що Полтавська обласна рада та інші органи місцевого самоврядування, органи державної виконавчої влади та правоохоронні органи, як органи управління у сфері освіти та суб'єкти забезпечення кібербезпеки відповідно до законодавства України, повинні невідкладно вжити необхідних та можливих заходів спрямованих на усунення вказаних вище загроз для дітей, і призвести до зменшення рівня дитячої смертності внаслідок самогубств, вчинених під впливом шкідливого вмісту мережі Інтернет та проявів булінгу і сексуального насилля в кіберпросторі, а також підвищити рівень кібербезпеки дітей в мережі Інтернет.

Наразі Міністерством освіти і науки України спільно з Міністерством цифрової трансформації України та громадськістю розроблено ряд матеріалів, спрямованих на підвищення рівня кібербезпеки дітей, зокрема на сайті МОН можна знайти розділ «БЕЗПЕКА ДІТЕЙ В ІНТЕРНЕТІ» для підвищення рівня обізнаності батьків і вчителів; створено чат-бот «КІБЕРПЕС» у Telegram і Viber, який допоможе дізнатись про те, як діяти дітям, батькам і вчителям у разі кібербулінгу та анонімно отримати допомогу; на платформі цифрової освіти ДІЯ також можна знайти освітній серіал для батьків «Безпека дітей в інтернеті» про те, як уберегти дітей онлайн від шкідливих матеріалів, кібербулінгу, суїцидальних інтернет-спілок, сексуального насильства, а на сайті Міністерства цифрової трансформації оприлюднено онлайн-посібник «COVID-19. Поради з безпеки онлайн для батьків та опікунів».

Звертаємо увагу, що відповідно до ст.3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави.

Конвенцією ООН «Про права дитини» чітко передбачено, що в усіх діях щодо дітей, незалежно від того, здійснюються вони державними чи приватними установами, що займаються питаннями соціального забезпечення, судами, адміністративними чи законодавчими органами, першочергова увага приділяється якнайкращому забезпеченню інтересів дитини. Держави-учасниці визнають, що кожна дитина має невід'ємне право на життя. Держави-учасниці забезпечують у максимально можливій мірі виживання і здоровий розвиток

дитини. Держави-учасниці зобов'язані захищати дитину від усіх форм сексуальної експлуатації та сексуальних розбещень.

Закон України «Про охорону дитинства» в числі заходів щодо охорони дитинства в Україні визначає забезпечення належних умов для гарантування безпеки, охорони здоров'я, навчання, виховання, фізичного, психічного, соціального, духовного та інтелектуального розвитку дітей, їх соціально-психологічної адаптації та активної життєдіяльності, зростання в сімейному оточенні в атмосфері миру, гідності, взаємоповаги, свободи та рівності. Відповідно до цього Закону держава, серед іншого, сприяє створенню безпечних умов для життя і здорового розвитку дитини. З цією метою держава вживає заходів щодо зниження рівня дитячої смертності, забезпечення всіх прошарків суспільства, зокрема батьків і дітей, інформацією щодо запобігання нещасним випадкам. Держава здійснює захист дитини від усіх форм домашнього насильства та інших проявів жорстокого поводження з дитиною, експлуатації, включаючи сексуальне насильство, втягнення у злочинну діяльність, використання її для створення та розповсюдження порнографічних матеріалів, тощо.

Враховуючи наведені вище основні положення та інші норми законодавства України і міжнародних нормативно-правових актів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, просимо:

1. Полтавську обласну державну адміністрацію, Департамент освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Департамент соціального захисту населення Полтавської обласної державної адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад на території Полтавської області, в межах наданих законом повноважень:

- забезпечити на власних офіційних веб-сайтах та веб-сайтах закладів освіти, будинків-інтернатів, центрів реабілітації дітей-інвалідів, що входять до сфери їх управління, а також на сторінках у соціальних мережах (за наявності) розміщення рекомендованих Міністерством освіти і науки України, Міністерством цифрової трансформації України матеріалів, спрямованих на підвищення рівня кібербезпеки дітей, зокрема інформацію з: розділу веб-сайту МОН «БЕЗПЕКА ДІТЕЙ В ІНТЕРНЕТІ», платформи цифрової освіти ДІЯ - освітній серіал для батьків «Безпека дітей в інтернеті» та сайту Міністерства цифрової трансформації - онлайн-посібник «COVID-19. Поради з безпеки онлайн для батьків та опікунів» і гіперпосилання на них.

- зобов'язати керівників закладів освіти, будинків-інтернатів, центрів реабілітації дітей-інвалідів, що входять до сфери їхнього управління використовувати у своїй діяльності рекомендовані МОН України посібники для навчання дітей безпечному користуванню інтернетом, а також вжити заходів інформаційно-роз'яснювальної роботи з батьками, учнями та вихованцями за напрямками безпеки дітей в інтернеті, захисту дітей від впливу шкідливої інформації, запобігання кіберзагрозам, таким як кібербулінг, секстинг, кібергрумінг, сексторшен, довести до їх відома контакти куди вони можуть

анонімно звернутися за допомогою, а саме: національна дитяча гаряча лінія 0-800-500-225 (безкоштовно зі стаціонарних), 116111 (безкоштовно з мобільних), безкоштовна цілодобова гаряча лінія для жертв домашнього насильства – 15-47, безкоштовна Національна гаряча лінія з попередження домашнього насильства – 116-123.

- рекомендувати закладам освіти, будинкам-інтернатам, центрам реабілітації дітей-інвалідів, що входять до сфери їхнього управління провести дні кібербезпеки та протидії кібербулінгу, іншим формам насилля та небезпеки в Інтернеті, залучивши до них представників інститутів громадянського суспільства, правоохоронних органів та волонтерів (за згодою).

2. Головне управління Національної поліції України в Полтавській обласні та начальника Відділу протидії кіберзлочинам в Полтавській області Департаменту кіберполіції Національної поліції України, в межах наданих законом повноважень:

- посилити заходи протидії кіберзлочинам та іншим правопорушенням з використанням мережі Інтернет щодо дітей, в тому числі заходи протидії втягненню дітей у злочинну діяльність, доведенню до самогубства, кібербулінгу чи сексуальному та іншому насиллю щодо дітей у кіберпросторі;

- надати інформацію Полтавській обласній раді щодо вжитих заходів з профілактики та протидії кіберзлочинам, булінгу та іншим правопорушенням в мережі Інтернет щодо дітей, а також кількості виявлених та розкритих таких правопорушень, протягом 2021 року у об'єднаних територіальних громадах Полтавської області та закладах освіти комунальної власності.

***Прийнято на
сесії Полтавської обласної
ради восьмого скликання
2021 року***

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення «Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту соціального захисту населення Полтавської обласної державної адміністрації, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад Полтавської області, Головного управління Національної поліції України в Полтавській області та Відділу протидії кіберзлочинам в Полтавській області Департаменту кіберполіції Національної поліції України щодо зменшення рівня дитячої смертності внаслідок самогубств, вчинених під впливом шкідливого вмісту мережі Інтернет та проявів булінгу і сексуального насилля в кіберпросторі, а також підвищення рівня кібербезпеки дітей в мережі Інтернет»

Розробник проєкту рішення: депутат Полтавської обласної ради восьмого скликання Ю. В. Цибульська.

Проєкт рішення є актом індивідуальної дії.

Мета: зменшення рівня дитячої смертності внаслідок самогубств, вчинених під впливом шкідливого вмісту мережі Інтернет та проявів булінгу і сексуального насилля в кіберпросторі, а також підвищення рівня кібербезпеки дітей в мережі Інтернет.

1. Підстава розроблення проєкту рішення

Проєкт рішення «Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту соціального захисту населення Полтавської обласної державної адміністрації, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад на території Полтавської області, Головного управління Національної поліції України в Полтавській області та начальника Відділу протидії кіберзлочинам в Полтавській області Департаменту кіберполіції Національної поліції України, щодо зменшення рівня дитячої смертності внаслідок самогубств, вчинених під впливом шкідливого вмісту мережі Інтернет та проявів булінгу і сексуального насилля в кіберпросторі, а також підвищення рівня кібербезпеки дітей в мережі Інтернет» розроблено з власної ініціативи.

2. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Протягом останніх трьох тижнів Україною прокотилася хвиля дитячих самогубств. Як зазначив Уповноважений з прав дитини Микола Кулеба є

підстави вважати, що дитячі самогубства пов'язані з небезпечними «іграми» в мережі Інтернет.

Проблема дитячих суїцидів не нова. Щороку в Україні фіксують більше ста таких випадків. Проте, останнім часом в соціальних мережах почастишали випадки закликів до небезпечних ігор для дітей. Багато підлітків вже постраждало від суворих умов гри, челенджів та відео, які вони переглядають. Причиною такого зростання називають активізацію так званих «груп смерті», на кшталт «Синього кита».

Полтавська обласна рада, інші органи місцевого самоврядування, органи державної виконавчої влади на території Полтавської області та правоохоронні органи, як органи управління у сфері освіти та суб'єкти забезпечення кібербезпеки відповідно до законодавства України, повинні невідкладно вжити необхідних та можливих заходів спрямованих на усунення вказаних вище загроз для дітей, і призвести до зменшення рівня дитячої смертності внаслідок самогубств, вчинених під впливом шкідливого вмісту мережі Інтернет та проявів булінгу і сексуального насилля в кіберпросторі, а також підвищити рівень кібербезпеки дітей в мережі Інтернет.

3. Суть проєкту рішення

Проєктом рішення передбачається прийняття звернення депутатів Полтавської обласної ради до Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту соціального захисту населення Полтавської обласної державної адміністрації, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад на території Полтавської області, Головного управління Національної поліції України в Полтавській обласній та начальника Відділу протидії кіберзлочинам в Полтавській області Департаменту кіберполіції Національної поліції України, щодо зменшення рівня дитячої смертності внаслідок самогубств, вчинених під впливом шкідливого вмісту мережі Інтернет та проявів булінгу і сексуального насилля в кіберпросторі, а також підвищення рівня кібербезпеки дітей в мережі Інтернет.

4. Правові аспекти:

- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- Закон України «Про статус депутатів місцевих рад»
- Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» .

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація запропонованого проєкту рішення обласної ради не потребуватиме додаткових витрат з обласного бюджету.

6. Позиція заінтересованих осіб/органів/сторін

Проект рішення не потребує з'ясування заінтересованих сторін.

7. Громадське обговорення

Проект рішення не потребує громадського обговорення.

8. Запобігання корупції

У проекті рішення відсутні правила чи процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

9. Прогноз результатів

Прийняття проекту рішення «Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації, Департаменту соціального захисту населення Полтавської обласної державної адміністрації, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад на території Полтавської області, Головного управління Національної поліції України в Полтавській обласні та начальника Відділу протидії кіберзлочинам в Полтавській області Департаменту кіберполіції Національної поліції України, щодо зменшення рівня дитячої смертності внаслідок самогубств, вчинених під впливом шкідливого вмісту мережі Інтернет та проявів булінгу і сексуального насилля в кіберпросторі, а також підвищення рівня кібербезпеки дітей в мережі Інтернет» забезпечить своєчасне вжиття необхідних заходів та сприятиме зменшенню рівня дитячої смертності внаслідок самогубств, вчинених під впливом шкідливого вмісту мережі Інтернет та проявів булінгу і сексуального насилля в кіберпросторі, а також підвищенню рівня кібербезпеки дітей в мережі Інтернет.

Депутат обласної ради

Ю. ЦИБУЛЬСЬКА